

Заява про екологічні наслідки діяльності по створенню і розміщенню нових додаткових установок поводження з РЗОМ і РАВ на майданчику ДСП ЧАЕС

1. Дані про плановану діяльність, мету і шляхи її здійснення

Будівництво нових додаткових установок поводження з радіоактивно-забрудненими матеріалами та РАВ на майданчику Чорнобильської АЕС передбачено виконувати чергами. Транскордонний вплив не очікується.

Усі додаткові установки передбачено розташувати в рамках промислового майданчика Чорнобильської АЕС. Максимально будуть використані існуючі будівлі та споруди ЧАЕС. На наступних стадіях проектування буде визначена оптимальна потужність та склад установок, а також їх найбільш привабливе розташування з точки зору технологічних ланцюгів поводження з радіоактивно-забрудненими матеріалами.

Запланований термін експлуатації – 30 років.

В рамках ТЕО передбачено максимальне використання існуючої інфраструктури Чорнобильської АЕС.

2. Суттєві фактори, що впливають чи можуть впливати на стан навколишнього природного середовища з урахуванням можливості виникнення надзвичайних екологічних ситуацій

Планована діяльність спрямована на переробку та локалізацію радіоактивно-забруднених матеріалів і РАВ на майданчику ДСП ЧАЕС, але ця діяльність суттєво не впливає на навколишнє середовище.

Існуюче радіоактивне забруднення повітряного середовища у районі розташування ДСП ЧАЕС формується внаслідок вторинної повітряної міграції радіоактивних аварійних випадань 1986 року, що депоновані в різних природних та техногенних об'єктах. При цьому величина об'ємної активності в приземному шарі атмосфери формується під впливом багатьох факторів, які мають природне або природно-антропогенне походження.

За даними досліджень останніх років, вміст основних дозоутворюючих радіонуклідів (^{137}Cs , ^{90}Sr та ^{238}Pu) в складі радіонуклідних аерозолів (РА) в районі промайданчика ДСП ЧАЕС суттєво не змінюється, що вказує на певну стабілізацію радіаційної обстановки.

Небезпечні явища, що приводять до підвищення радіоактивного забруднення приземного шару атмосфери, мають природне або природно-техногенне походження.

До найбільш поширених небезпечних явищ природного походження відносяться лісові пожежі, загоряння торфовищ, дефляційний підйом пилу з поверхні ґрунту (шквали, пилові бурі).

Результати прогнозних розрахунків інтенсивності сейсмічних впливів при МРЗ (побудова розрахункових акселерограм для землетрусів зони Вранча і зон місцевих осередків) на промайданчик ДСП ЧАЕС показують, що ця територія є сейсмічно однорідною.

Аналіз структурно-тектонічного плану прилеглих територій показує, що найбільш потенційно небезпечною є зона перетину Південно-Прип'ятського і Тетерівського (східна частина) розломів. Однак характер залягання відкладень у верхній частині осадового чохла свідчить про те, що район промайданчика ДСП ЧАЕС знаходиться поза зонами новітніх розривних порушень.

3. Кількісні та якісні показники оцінки рівнів екологічного ризику та безпеки для життєдіяльності населення планованої діяльності, а також заходи, що гарантують здійснення діяльності відповідно до екологічних стандартів і нормативів

З метою забезпечення можливості виконання вимог нової редакції пункту 2.45 «Оцінка ризику планованої діяльності на навколишнє середовище» ДБН А.2.2-1-2003 в Україні разом з новою версією програми ЭОЛ-2000 розроблена підпорядкована програма «Показатель риска». Ця підпрограма призначена для оцінки ризику впливу планованої діяльності на здоров'я населення, а також соціального ризику за критерієм атмосферного повітря.

Розрахункові модулі підпрограми реалізують підтримку оцінки ризику, у відповідності із

Зміною № 1 ДБН А.2.2-1-2003 з урахуванням Методичних рекомендацій 2.2.12-142-2007 МОЗ України «Оцінка ризику для здоров'я населення від забруднення атмосферного повітря».

Специфіка чинного ТЕО передбачає створення і розміщення нових додаткових установок поводження з РЗОМ і РАВ на промайданчику ДСП ЧАЕС, який знаходиться на території ЗВіЗБ(о)В, за умов локалізації їх впливів на навколишнє середовище. У цих умовах значення критеріїв атмосферного повітря залишаються без змін та, як слідство, ризик впливу планованої діяльності на навколишнє середовище відсутній.

В умовах Зони відчуження, де досягнення нормативного стану об'єктів природного середовища неможливе, необхідно використовувати особливі критерії прийнятності додаткових радіаційних впливів. В якості таких критеріїв обрано контрольні рівні (КР) радіоактивного забруднення окремих об'єктів навколишнього природного середовища, які подано в нормативному документі «Основні контрольні рівні, рівні звільнення та рівні дії щодо радіоактивного забруднення об'єктів зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення – Затверджено Головою ДАЗВ України від 2013 р.» – цей документ є «регіональним нормативом» для ЗВіЗБ(О)В.

Комплекс проектних рішень чинного ТЕО щодо забезпечення нормативного стану навколишнього середовища включає в себе групу заходів по ряду напрямів, а саме:

- ресурсозберігаючі:
  - земельні ресурси – відведення додаткових земель не передбачається;
  - енергетичні ресурси – (паливо, електроенергія, тепло) при будівництві та експлуатації – від існуючих систем;
  - водні ресурси – при будівництві та експлуатації – від існуючих систем. В разі необхідності додаткової охолоджуючої води - використання оборотних локальних систем, підживлення – від існуючих систем;
  - трудові ресурси – під час експлуатації використання існуючого персоналу після підготовки та навчання. Під час будівництва – персонал підрядних організацій, визначених по результатам торгів;
- захисні заходи – спорудження та облаштування, які будуть створені при реалізації планованої діяльності;
- відновлювальні заходи – за результатами розрахунків будуть визначені об'єкти для технічної рекультивациі;
- компенсаційні – передбачені Законодавством України економічні заходи для стимулювання діяльності, спрямованої на зменшення впливу на навколишнє природне середовище;
- охоронні – систематичний виробничий контроль над охороною навколишнього середовища безпосередньо майданчика ЧАЕС проводиться в комплексі із моніторингом ЗВ.

Регламент радіаційно-екологічного моніторингу на території ЗВ включає в себе періодичний контроль радіоактивного забруднення таких об'єктів навколишнього середовища:

- ґрунт на ділянках інтенсивної техногенної діяльності – ділянки в ближній зоні спостереження (в радіусі до 5 км. від аварійного блоку ЧАЕС);
- компоненти природного середовища (ґрунт, рослини, гриби);
- приземний шар атмосфери та атмосферні випадання на таких ділянках:
  - в ближній зоні спостереження (в радіусі до 5 км від аварійного блоку ЧАЕС);
  - в дальній зоні спостереження (в радіусі від 5 до 30 км від аварійного блоку ЧАЕС);
- поверхневі та підземні води, включаючи компоненти водних біоценозів (водні рослини, черепашки, риби);
- стічні і відпрацьовані води;
- ґрунт присадибних ділянок, питна вода і продукти харчування в місцях несанкціонованого проживання «самопоселенців».

Основні заходи з мінімізації радіаційних впливів на навколишнє середовище, що реалізуються в теперішній час на ДСП ЧАЕС і в зоні відчуження, в достатній мірі забезпечують, як прийнятний рівень захисту компонентів навколишнього середовища від потенційних додаткових радіаційних впливів, так і оперативний контроль негативних змін

параметрів радіаційної обстановки на території розташування проммайданчику ЧАЕС.

4. Перелік залишкових впливів

Залишкові впливи на об'єкти навколишнього середовища унаслідок діяльності по створенню і розміщенню нових додаткових установок з поводження з радіоактивно-забрудненими матеріалами і РАВ полягатимуть у їхньому незначному додатковому забрудненні за рахунок утворення специфічних технологічних відходів (наприклад при обробці кабельної продукції) та РАВ.

Як було показано в розділах 4, 5 і 6, рівень додаткових впливів на всі компоненти навколишнього середовища: природного, техногенного і соціального – значно нижче за ті, що існують в даний час і обумовлені наслідками аварії 1986 року на 4-му енергоблоці ЧАЕС.

5. Вжиті заходи щодо інформування громадськості про плановану діяльність, мету і шляхи її здійснення

Аналіз накопичених об'ємів РМ та прогнозних даних про динаміку утворення РЗОМ і РАВ і можливостях існуючих об'єктів інфраструктури поводження з РАВ ЧАЕС та об'єктів поводження з РАВ ЧАЕС, що будуються, показав, що потужностей цих об'єктів/установок буде недостатньо («Інтегрована програма поводження з РАВ» до 2050 року: звіти D3, D5, D7; «Програма зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС»: розділ 6, «Інтегрована програма поводження з радіоактивними відходами на етапі припинення експлуатації Чорнобильської АЕС і перетворення об'єкта «Укриття» в екологічно безпечну систему» 2ПР-С). Крім того, технології що застосовуються не охоплюють всіх видів та категорій РМ, що утворюються та будуть утворюватися в наступному, не дозволяють забезпечити належне безпечне і своєчасне поводження з РЗОМ та РАВ та оптимізувати витрати на поводження з РАВ.

З вищевикладеного зрозуміло, що головна мета чинного ТЕО – забезпечити можливість створення і розміщення нових додаткових установок з поводження з радіоактивно-забрудненими матеріалами і РАВ на майданчику ДСП ЧАЕС.

Інформування громадськості про плановану діяльність здійснюється згідно з вимогами Законів України «Про планування і забудову територій», будівельних норм ДБН А.2.2-1-2003 та інших документів.

Участь громадськості здійснюється згідно з запланованими заходами Замовника.

З метою інформування громадськості відносно запланованої діяльності передбачено наступні заходи:

- контакти з громадськими організаціями, з засобами масової інформації, інформаційні повідомлення в газету "Новини ЧАЕС";
- опублікування Заяви про наміри щодо створення і розміщення нових додаткових установок з поводження з радіоактивно-забрудненими матеріалами і РАВ;
- розповсюдити пакет інформаційних матеріалів з даними відносно екологічних наслідків реалізації;
- підтримка в актуальному стані інформації щодо даного ТЕО та інших проектів на веб-сайті Чорнобильської АЕС: www.chnpp.gov.ua.

В разі прийняття місцевими органами влади та органами місцевого самоврядування рішення щодо проведення громадських слухань стосовно чинного ТЕО вони будуть підтримані ДСП ЧАЕС організаційним, інформаційним та експертним забезпеченням, а результати слухань будуть систематизовані.

6. Зобов'язання замовника щодо здійснення проектних рішень відповідно до норм і правил охорони навколишнього середовища й вимог екологічної безпеки на всіх етапах здійснення планованої діяльності на ДСП ЧАЕС

Генеральний проектувальник – Публічне акціонерне товариство «Київський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут «Енергопроект» (ПАТ КІЕП) буде здійснювати нагляд за відповідністю діяльності прийнятим проектним рішенням.

Експлуатуюча організація – Державне спеціалізоване підприємство «Чорнобильська АЕС» (ДСП ЧАЕС) забезпечить:

• безпечне використання нових додаткових установок з поводження з РЗОМ і РАВ відповідно до чинних в Україні нормативних документів, інструкцій з експлуатації, технологічних регламентів;

• відповідну структуру керування, кваліфікацію обслуговуючого персоналу;

• постійний контроль у процесі експлуатації об'єктів поводження з РЗОМ і РАВ за всю діяльність по забезпеченню екологічних вимог. Звіти за результатами контролю будуть надаватися до МНС України, органів державного управління й регулювання України й будуть доступні для громадськості.

ДСП ЧАЕС, як експлуатуюча організація, несе всю повноту відповідальності за наслідки порушення умов нормальної експлуатації всіх об'єктів поводження з РЗОМ і РАВ.

В цілому рівень впливу на всі компоненти навколишнього середовища не буде перевищувати встановлених нормами рівнів.

ЗАМОВНИК

Генеральний директор ДСП ЧАЕС

I.I.Грамоткін

2014 р.

ГЕНПРОЕКТУВАЛЬНИК

Голова правління ПАТ КІЕП

Ю.В.Малахов

2014 р.